

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 31.3.2022
COM(2022) 162 final

2022/0096 (COD)

Muudetud ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EL) nr 1303/2013 ja määrust (EL) nr 223/2014 seoses
REACT-EU vahenditest tehtavate eelmaksete suurendamisega**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Euroopa Komisjon võttis 23. märtsil 2022 vastu seadusandliku ettepaneku määruste (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 223/2014 muutmise kohta, et teha neis erakorralised ja sihipärased muudatused ajendatuna Venemaa Föderatsiooni sissetungist Ukrainasse ning mõjust, mida see avaldab Euroopa Liidule ja eelkõige mitmele selle idapoolsele piirkonnale.

Selle ettepaneku eesmärk oli võimaldada täiendavaid esialgseid eelmakseid 2014.–2020. aasta programmidele, mida toetatakse ühtekuuluvuspoliitika fondidest ja Euroopa abifondist enim puudust kannatavate isikute jaoks (FEAD). Need eelmaksed tehtaks Euroopa taasterahastust „NextGenerationEU“ rahastatava REACT-EU vahenditest.

Komisjon on juba võtnud meetmeid, et liikmesriike tekkinud olukorras aidata – 8. märtsil 2022 esitas ta ettepaneku, mis käsitleb ühtekuuluvusmeetmeid pagulaste toetamiseks Euroopas (CARE).

Euroopa Ülemkogu arutas oma 24.–25. märtsil 2022 toimunud kohtumisel Venemaa sõjalist agressiooni Ukraina vastu ning palus kohtumise järeldustes komisjoni „teha tööd täiendavate ettepanekutega, et tugevdada ELi toetust“, ja „tagada pagulastele ja nende vastuvõtjatele mõeldud ELi rahaliste vahendite kiire kasutuselevõtmine“.

Vastuseks sellele palvele esitab komisjon käesoleva ettepaneku, millega muudetakse komisjoni 23. märtsi 2022. aasta seadusandlikku ettepanekut. Kuna üks tõhusamaid viise rahaliste vahendite kiireks kasutuselevõtuks on nn lihtsustatud kuluvõimalused, mille abil saab ühtekuuluvuspoliitika fonde lihtsamalt ja kiiremini rakendada, vähendades samal ajal ka halduskoormust, luuakse käesoleva ettepanekuga uus ühikuhind. Liikmesriigid võivad kasutada seda uut ühikuhinda selleks, et hõlbustada nõukogu rakendusotsuse (EL) 2022/382 kohaselt ajutise kaitse saanud isikute põhivajaduste katmise ja nende toetamise rahastamist kõigis liikmesriikides, kus sellised isikud viibivad. Ühikuhinda võib kasutada kokku kuni 13 nädalat alates isiku Euroopa Liitu saabumise kuupäevast.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Muudetud ettepanek on kooskõlas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide jaoks kehtestatud üldise õigusraamistikuga ning piirdub määruse (EL) nr 1303/2013 ja määruse (EL) nr 223/2014 sihipäraste ja erakorraliste muudatustega. Ettepanekuga täiendatakse ka kõnealuste määruste kohta algatust CARE käsitlevas komisjoni 8. märtsi 2022. aasta ettepanekus esitatud muudatusi ning kõiki muid meetmeid, mille eesmärk on tegeleda praeguse enneolematu olukorraga.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanekus piirdatakse määruse (EL) nr 1303/2013 ja määruse (EL) nr 223/2014 sihipärase muutmisega ning säilitatakse kooskõla liidu muude poliitikavaldkondadega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 175 lõikel 3 ja artiklil 177.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Kuna liikmesriigid ei suuda üksi lahendada Ukrainast ELi põgenevate inimeste väga suurest arvust tingitud probleeme ning seda on parem teha liidu tasandil, võib liit kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega suurendada REACT-EU vahenditest tehtavate eelmaksete summat ning näha ette lihtsustatud kuluvõimaluse uue ühikuhinna kehtestamisega.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on erakorraline ja sihipärane muudatus, mis ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et saavutada eesmärk suurendada REACT-EU raames tehtavaid eelmakseid ja näha ette uus ühikuhind, et toetada meetmeid Venemaa Föderatsiooni sõjalisest agressioonist tulenevate rändeprobleemide lahendamiseks ja leevendada sellega seotud koormust liikmesriikide eelarvetele, mis omakorda võimaldab teha investeringuid, et vastata piirkondade majanduskasvu pärssivale ulatuslikule rahvatervise kriisile.

- **Vahendi valik**

Määrus on asjakohane vahend, et suurendada REACT-EU vahenditest tehtavate eelmaksete summat ja luua uus ühikuhind, mis on vajalik praeguse enneolematu olukorraga tegelemiseks.

3. **JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED**

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ettepanek lähtub kõrgetasemelisest teabevahetusest teiste institutsioonide ja liikmesriikidega. Avalik konsultatsioon ei ole vajalik, kuna mõju hindamine ei ole vajalik.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata

- **Mõju hindamine**

Mõju hindamine tehti määruse (EL) nr 1303/2013 ja määruse (EL) nr 223/2014 ettevalmistamisel. Praegune sihipärane muudatus, mille eesmärk on reageerida kriitilisele olukorrale, ei nõua eraldi mõjuhinnangut.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata

4. **MÕJU EELARVELE**

Komisjoni 23. märtsi 2022. aasta ettepaneku kavandatud muudatus ei hõlma 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kulukohustuste assigneeringute muutmist.

Uue ühikuhinna kasutamine aitaks kiirendada vahendite väljamaksmist.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Meetme rakendamise üle tehakse järelevalvet ja antakse aru määrustes (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 223/2014 kehtestatud üldiste aruandlusmehhanismide raames.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Komisjoni 23. märtsi 2022. aasta ettepaneku kavandatud muudatusega nähakse ette uus ühikuhind, et toetada meetmeid Venemaa Föderatsiooni sõjalisest agressioonist tulenevate rändeprobleemide lahendamiseks.

Muudetud ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 1303/2013 ja määrust (EL) nr 223/2014 seoses REACT-EU vahenditest tehtavate eelmaksete suurendamisega

Komisjoni ettepanekut COM(2022) 145 muudetakse järgmiselt.

- (1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 1303/2013 ja määrust (EL) nr 223/2014 seoses REACT-EU vahenditest tehtavate eelmaksete suurendamise ja ühikuhinna kehtestamisega“.

- (2) Lisatakse põhjendus 5a:

„Peale selle tuleks kehtestada ühikuhind, et lihtsustada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamist ning vähendada liikmesriikide haldusasutuste ja toetusesaajate halduskoormust Venemaa Föderatsiooni sõjalisest agressioonist tulenevate rändeprobleemide lahendamisel. See ühikuhind peaks hõlbustama kooskõlas nõukogu rakendusotsusega (EL) 2022/382¹ ja nõukogu direktiiviga 2001/55/EÜ² ajutise kaitse või liikmesriigi õiguse alusel muu piisava kaitse saanud isikute põhivajaduste katmise ja nende toetamise rahastamist kõigis liikmesriikides, kus sellised isikud viibivad, 13 nädala jooksul alates nende saabumisest Euroopa Liitu. Kooskõlas komisjoni 8. märtsi 2022. aasta ettepanekuga, mis käsitleb ühtekuuluvusmeetmeid pagulaste toetamiseks Euroopas (CARE), võivad liikmesriigid kohaldada seda ühikuhinda ka siis, kui nad kasutavad [määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 98 lõikes 4] sätestatud võimalust rahastada selliseid tegevusi ERFist ESFi suhtes kohaldatavate eeskirjade alusel, sealhulgas juhul, kui see hõlmab REACT-EU vahendeid. Ühikuhinna kasutamise korral peaksid liikmesriigid tagama, et neil on olemas vajalik kord samade kulude topeltrahastamise vältimiseks.“

- (3) Artiklisse 1 lisatakse punkti 1 ette järgmine punkt:

„1) Lisatakse artikkel 68c:

Artikkel 68c

Ühikuhind tegevuste jaoks, millega käsitletakse Venemaa Föderatsiooni sõjalisest agressioonist tulenevaid rändeprobleeme

Venemaa Föderatsiooni sõjalisest agressioonist tulenevaid rändeprobleeme käsitlevate tegevuste rakendamisel võivad liikmesriigid maksetaotlustes

¹ Nõukogu 4. märtsi 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/382, millega määratakse kindlaks Ukrainast lähtuva põgenike massilise sissevoolu olemasolu direktiivi 2001/55/EÜ artikli 5 tähenduses ning nähakse selle tulemusena ette ajutine kaitse (ELT L 71, 4.3.2022, lk 1–6).

² Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12).

deklareeritud kulude hulka arvata ühikuhinna, mis on seotud nende isikute põhivajaduste ja toetamisega, kes on saanud ajutise kaitse või liikmesriigi õiguse alusel muu piisava kaitse kooskõlas nõukogu rakendusotsusega (EL) 2022/382 ja nõukogu direktiiviga 2001/55/EÜ. Ühikuhind on 40 eurot nädalas iga täisnädala või osalise nädala kohta, mil isik viibib asjaomases liikmesriigis. Ühikuhinda võib kasutada kokku kuni 13 nädalat alates isiku liitu saabumise kuupäevast.

Sellisel arvutatud summasid käsitatakse toetusesaajatele makstava avaliku sektori toetusena ning need loetakse käesoleva määruse kohaldamisel rahastamiskõlblikeks kuludeks.“

(4) Artiklis 1 muudetakse punkt 1 punktiks 2 ja punkt 2 muudetakse punktiks 3.

(5) Artiklisse 1 lisatakse järgmine punkt:

„4) Artikli 131 lõige 2 asendatakse järgmisega:

2. Maksetaotlusse kantud rahastamiskõlblikke kulutusi tõendatakse maksekviitungitega või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentidega, välja arvatud käesoleva määruse artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktides b–e, artiklites 68, 68a, 68b ja 68c, artikli 69 lõikes 1 ja artiklis 109 ning ESFi määruse artiklis 14 osutatud toetusevormide puhul. Nende toetusevormide puhul on maksetaotlusse kantavateks summadeks kohaldatava aluse põhjal arvutatud kulud.“

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja